

Wstęp (*S. Marciniak*) 11

CZĘŚĆ I. WPROWADZENIE

Rozdział 1. Przedmiot i zakres ekonomii (*S. Marciniak*) 14

- 1.1. Historia nazwy i dyscypliny naukowej 14
- 1.2. Współczesne ujęcie przedmiotu ekonomii 25
- 1.3. Prawa ekonomiczne a prawa przyrody 26
- 1.4. Ekonomia a inne nauki społeczne 30
- 1.5. Narzędzia i metody analizy ekonomicznej 31

Rozdział 2. Główne szkoły myśli ekonomicznej (*S. Marciniak*) 37

- 2.1. Nieodzowność studiowania historii myśli ekonomicznej 37
- 2.2. Merkantylizm (XVI-XVIII wiek) 38
- 2.3. Fizjokratyzm i jego twórcy 40
- 2.4. Szkoła klasyczna w ekonomii 42
- 2.5. Szkoła neoklasyczna szeroko pojmowana 43
- 2.6. Szkoła historyczna 44
- 2.7. Główne współczesne kierunki ekonomii 46
- 2.8. Alternatywne koncepcje ekonomiczne 51

Rozdział 3. Współczesne systemy gospodarcze (*S. Marciniak*) 54

- 3.1. Rodzaje systemów gospodarczych 54
- 3.2. Sprawność systemów gospodarczych 58
- 3.2. Podmioty gospodarujące i ich funkcjonowanie 60
- 3.4. Ewolucja państwa dobrobytu 65
- 3.5. Struktura gospodarki narodowej 70
- 3.6. Czynniki zmian strukturalnych 73

Rozdział 4. Główne problemy ekonomii (*T. Obrębski*) 82

- 4.1. Potrzeby a zasoby i zdolności wytwórcze społeczeństwa 82
- 4.2. Racjonalność metodologiczna a racjonalność rzeczowa w procesie gospodarowania 87
- 4.3. Trendy rozwojowe w gospodarce światowej i ich skutki 92
- 4.4. Dylematy dobrobytu ekonomicznego i społecznego 98

Rozdział 5. Gospodarka, ekologia i postęp techniczny (*S. Marciniak*) 104

- 5.1. Gospodarka a ekologia 104
- 5.2. Zasoby naturalne odnawialne i nieodnawialne 108
- 5.3. Zanieczyszczenie środowiska a rozwój gospodarczy 112
- 5.4. Urządzenia ochrony środowiska, infrastruktura i wzrost gospodarczy 115
- 5.5. Koszty społeczne i ekonomiczne a ochrona środowiska naturalnego 117
- 5.6. Innowacje a ochrona środowiska naturalnego 121
- 5.7. Gospodarka oparta na wiedzy (GOW) a ekologia 126
- 5.8. Ekonomia a bezpieczna przyszłość 129

Rozdział 6. Ekonomiczna rola współczesnego państwa (*S. Marciniak*) 132

- 6.1. Ewolucja roli ekonomicznej państwa 132
- 6.2. Dwa modele współczesnego państwa 135
- 6.3. Regulacja oparta na koncepcji interesu publicznego 136
- 6.4. Regulacja ograniczająca monopol 139

- 6.5. Regulacja i deregulacja **141**
- 6.6. Ekonomiczne funkcje współczesnego państwa **144**
- 6.7. Państwo a kapitał ludzki **148**

Aneks: Stadia rozwoju ludzkości (S. Marciniak) 151

CZĘŚĆ II. MIKROEKONOMIA

Rozdział 7. Rynek. Rodzaje konkurencji (Cz. Pietras) 156

- 7.1. Podstawowe pojęcia i rodzaje rynków **156**
- 7.2. Czynniki wpływające na rozmiary popytu **158**
- 7.3. Czynniki wpływające na rozmiary podaży **164**
- 7.4. Równowaga rynku **167**
- 7.5. Ceny administrowane **172**
- 7.6. Podstawowe modele rynku **175**
- 7.7. Cena a wartość **179**
- 7.8. Funkcje cen **181**
- 7.9. Elastyczność popytu i podaży **183**
- 7.10. Marketing (L. Białoń) **197**

Rozdział 8. Rynek kapitałowy (A. Tomczak) 202

- 8.1. Rola rynku kapitałowego w gospodarce **202**
- 8.2. Papiery wartościowe **204**
- 8.3. Instytucje rynku kapitałowego **209**
- 8.4. Inwestorzy na rynku kapitałowym **214**
- 8.5. Metody inwestycyjne na rynku papierów wartościowych **218**
- 8.6. Funkcjonowanie Giełdy Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie **223**

Rozdział 9. Rynek pracy (T. Obrębski) 226

- 9.1. Pojęcie i uwarunkowania zatrudnienia **226**
- 9.2. Gospodarowanie zasobami siły roboczej **227**
- 9.3. Modele alokacji siły roboczej **230**
- 9.4. Istota i rodzaje bezrobocia **235**
- 9.5. Prawidłowości ewolucji ogólnej struktury zatrudnienia **239**
- 9.6. Płace **240**

Rozdział 10. Podstawy teorii zachowań konsumenta (Z. Zawadzka) 244

- 10.1. Cel działalności konsumenta **244**
- 10.2. Struktura preferencji konsumenta **245**
- 10.3. Punkt równowagi konsumenta **251**
- 10.4. Zróżnicowanie dochodów i poziom ubóstwa (S. Marciniak) **255**

Rozdział 11. Przedsiębiorstwo (L. Białoń) 266

- 11.1. Istota i funkcje przedsiębiorstwa **266**
- 11.2. Rodzaje przedsiębiorstw **271**
- 11.3. Przedsiębiorstwa przyszłości **275**
- 11.4. Produkcja **280**
- 11.5. Czynniki rozwoju przedsiębiorstw **284**

Rozdział 12. Rachunek kosztów i korzyści (L. Białoń) 289

- 12.1. Koszty działalności przedsiębiorstw **289**
- 12.2. Korzyści z działalności gospodarczej **296**
- 12.3. Ocena finansowa przedsiębiorstwa **299**
- 12.4. Ocena projektów inwestycyjnych **302**
- 12.5. Rachunek ekonomicznej efektywności inwestycji **304**

Rozdział 13. Zarządzanie firmą (L. Białoń) 308

- 13.1. Wprowadzenie **308**
- 13.2. Zarządzanie firmą w kontekście różnych szkół (kierunków) zarządzania **310**
- 13.3. Umiejdzynarodowienie zarządzania firmą **315**
- 13.4. Ekologiczne uwarunkowania zarządzania firmą **316**
- 13.5. Zarządzanie strategiczne **321**
- 13.6. Zarządzanie innowacjami **325**

Rozdział 14. Ryzyko w działalności podmiotów gospodarczych (T. Obrębski) 330

- 14.1. Ryzyko i jego rodzaje **330**
- 14.2. Ubezpieczenie ryzyka i rynek usług ubezpieczeniowych **336**
- 14.3. Wybór portfela inwestycyjnego w warunkach ryzyka **339**
- 14.4. Rynek efektywny i rynek asekuracyjny aktywów **343**

CZEŚĆ III. MAKROEKONOMIA

Rozdział 15. Produkt krajowy brutto i dochód narodowy (T. Obrębski) 346

- 15.1. Istota i rodzaje reprodukcji **346**
- 15.2. Pojęcie wartości globalnej, produktu krajowego brutto i dochodu narodowego **347**
- 15.3. Metoda liczenia dochodu narodowego **349**
- 15.4. Rola cen w rachunku dochodu narodowego **351**
- 15.5. Struktura produktu krajowego brutto i dochodu narodowego **352**
- 15.6. Podział dochodu narodowego **356**

Rozdział 16. Czynniki wzrostu i rozwoju gospodarczego (T. Obrębski) 359

- 16.1. Wzrost i rozwój gospodarczy **359**
- 16.2. Czynniki wzrostu gospodarczego **362**
- 16.3. Struktura inwestycji a tempo wzrostu gospodarczego **369**
- 16.4. Czynniki przyspieszające i ograniczające tempo wzrostu gospodarczego **370**

Rozdział 17. Oszczędności i zrównoważony wzrost gospodarczy (T. Obrębski) 374

- 17.1. Rodzaje wzrostu gospodarczego **374**
- 17.2. Zrównoważony i niezrównoważony wzrost gospodarczy **376**
- 17.3. Wpływ oszczędności na równowagę i wzrost gospodarczy **380**
- 17.4. Modele wzrostu gospodarczego **383**
- 17.5. Możliwości kształtowania równowagi w gospodarce **388**

Rozdział 18. System pieniężno-kredytowy (Cz. Pietras) 390

- 18.1. Istota, ewolucja i funkcje pieniądza **390**
- 18.2. Czynniki określające popyt na pieniądź i podaż pieniądza **395**
- 18.3. Równanie obiegu pieniądza **397**
- 18.4. Banki i ich funkcje **398**
- 18.5. Kreacja pieniądza bankowego przez banki handlowe **406**
- 18.6. Instrumenty polityki pieniężno-kredytowej banku centralnego **412**

Rozdział 19. Inflacja i jej skutki (Z. Zawadzka) 417

- 19.1. Pojęcie i pomiar inflacji **417**
- 19.2. Główne przyczyny inflacji **420**
- 19.3. Skutki inflacji **427**
- 19.4. Polityka przeciwdziałania inflacji **431**
- 19.5. Inflacja w Polsce w latach dziewięćdziesiątych i przeciwdziałanie jej **433**

Rozdział 20. System finansowy państwa (T. Obrębski) 436

- 20.1. Pojęcie systemu finansowego i zakres jego oddziaływania **436**
- 20.2. System budżetowy państwa **438**

- 20.3. Stopa redystrybucji i struktura budżetu państwa **440**
- 20.4. System podatkowy państwa **443**
- 20.5. Kształtowanie równowagi budżetowej **447**

Rozdział 21. Koniunktura gospodarcza (A. Tomczak) 450

- 21.1. Równowaga ekonomiczna i społeczna **450**
- 21.2. Wahania koniunktury **455**
- 21.3. Klasyczny cykl koniunkturalny **457**
- 21.4. Teorie cyklu koniunkturalnego **461**
- 21.5. Wpływ interwencji państwa na koniunkturę gospodarczą **469**
- 21.6. Instrumenty interwencjonizmu państwowego i badania koniunktury **473**

Rozdział 22. Międzynarodowy system finansowy (Cz. Pietras) 476

- 22.1. Rynek walutowy i kursy walut **476**
- 22.2. Ewolucja międzynarodowego systemu walutowego **482**
- 22.3. Europejski System Walutowy **488**
- 22.4. Kredyt międzynarodowy i międzynarodowe instytucje kredytowe **492**

Rozdział 23. Handel zagraniczny i wzrost gospodarczy (Z. Zawadzka) 502

- 23.1. Podstawowe pojęcia **502**
- 23.2. Bilans płatniczy **504**
- 23.3. Teorie handlu zagranicznego **507**
- 23.4. Handel zagraniczny i wzrost gospodarczy **512**
- 23.5. Instrumenty polityki handlowej **515**
- 23.6. Polski handel zagraniczny po roku 1989 **519**

Rozdział 24. Ekonomiczne problemy współczesnej globalizacji (Cz. Pietras) 522

- 24.1. Pojęcie i główne cechy współczesnego procesu globalizacji **522**
- 24.2. Podmioty uczestniczące w procesie globalizacji **528**
- 24.3. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji i usług **534**
- 24.4. Skutki globalizacji **540**
- 24.5. Współczesny regionalizm a globalizacja **543**

Rozdział 25. Regionalna integracja gospodarcza (Z. Zawadzka) 546

- 25.1. Instytucjonalne formy ugrupowań integracyjnych **546**
- 25.2. Narodziny i rozwój Wspólnot Europejskich **549**
- 25.3. System prawny i instytucje Wspólnot Europejskich **552**
- 25.4. Rodzaje polityki integracyjnej Unii Europejskiej **555**
- 25.5. Gospodarka Unii Europejskiej **559**
- 25.6. Pozostałe ugrupowania integracyjne **560**

Rozdział 26. Teoria ekonomii a polityka gospodarcza (S. Marciniak) 564

- 26.1. Teoria ekonomii a polityka makroekonomiczna **564**
- 26.2. Cele, reguły i instrumenty polityki makroekonomicznej **566**
- 26.3. Dwa główne nurty współczesnej polityki makroekonomicznej **569**
- 26.4. Kontrowersje wokół polityki stabilizacyjnej **571**
- 26.5. Główne problemy makroekonomiczne **573**
- 26.6. Główne instrumenty polityki makroekonomicznej **576**
- 26.7. Polityka deficytu budżetowego **581**

Indeks nazwisk (J. Kowalewska) 587

Indeks rzeczowy (Cz. Pietras) 591